

SAS-weefselbank

Gepubliceerd: 19-02-2007 Laatst bijgewerkt: 14-05-2024

Het doel van de SAS-weefselbank of MASHBANK is om de samenhang tussen SAS-stoornissen en de HPA-as nader te onderzoeken door middel van het meten van cortisol in speeksel ter bepaling van het functioneren van de HPA-as (endofenotype) en door het...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON30403

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

SAS-weefselbank

Aandoening

- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

SAS-stoornissen: stemmings- angst- en somatoforme stoornissen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Leids Universitair Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Rivierduinen

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: genetica, hpa-as, psychiatrie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Deze zijn nog niet bekend omdat specifieke vraagstellingen nog niet zijn geformuleerd (zie toelichting bij J. sectie-aanvullende opmerkingen)

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Stemmings- Angst- en Somatisatie (SAS) stoornissen zijn psychiatrische stoornissen met een hoge prevalentie en morbiditeit, een beperkte effectiviteit van de behandeling en een recidiverend karakter. Zowel genetische vulnerabiliteit als omgevingsfactoren zoals stress precipiteren deze stoornissen. Hyperactiviteit van de hypothalamus-hypofyse-bijnier-as (HPA-as) komt bij meer dan de helft van de patiënten voor. Genetische variatie in glucocorticoid receptoren zijn geassocieerd met zowel de regulatie van de HPA-as alsmede SAS-stoornissen.

Op dit moment worden op de afdeling psychiatrie van het LUMC en in Rivierduinen, een tweedelijns GGZ-instelling, klinische symptomen of het fenotype bij alle SAS-patiënten (n>1000 per jaar) uitgebreid in kaart gebracht middels vragenlijsten, die periodiek worden afgenomen zodat ook de behandeling kan worden geëvalueerd.

Doel van het onderzoek

Het doel van de SAS-weefselbank of MASHBANK is om de samenhang tussen SAS-stoornissen en de HPA-as nader te onderzoeken door middel van het meten van cortisol in speeksel ter bepaling van het functioneren van de HPA-as (endofenotype) en door het verzamelen van wangslijmvlies ter bepaling van polymorfismen in stressgerelateerde genen (genotype). Hiertoe vragen wij alle poliklinische patiënten die verwezen worden in verband met een SAS-stoornis wangslijmvlies af te staan en vragen wij de patiënten thuis speeksel te verzamelen.

Onderzoeksopzet

het betreft een observationeel onderzoek.

Inschatting van belasting en risico

Het betreft een onderzoek dat tijdens regulier polikliniekbezoek en thuis plaatsvindt. De patiënt neemt wangslijmvlies af met hulp van de psychiatrisch testverpleegkundige. Dit kost ongeveer één minuut tijd en veroorzaakt hooguit een onprettig gevoel. De patiënt verzamelt thuis op zeven verschillende tijdstippen speeksel door op een watje te kauwen. Dit is niet pijnlijk. Ook neemt de patiënt eenmalig 's avonds thuis een tablet dexamethason 0,5 mg in ten behoeve van de dexamethason suppressietest. Bijwerkingen bij deze dosering komen zeer zelden voor. De totale geschatte tijdsduur van het onderzoek bedraagt 30 minuten.

Contactpersonen

Publiek

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2
2333 ZA Leiden
NL

Wetenschappelijk

Leids Universitair Medisch Centrum

Albinusdreef 2
2333 ZA Leiden
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Patiënten met een depressieve, angst- of somatoforme stoornis die verwezen zijn naar de polikliniek van Rivierduinen of het LUMC, afdeling psychiatrie.

Patiënten zijn 18 jaar of ouder.

Patiënten hebben een toestemmingsverklaring ondertekend.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

De patiënt is jonger dan 18 jaar.

De patiënt kan geen toestemmingsverklaring tekenen.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-01-2007

Aantal proefpersonen: 5000

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Soort:

Eerste indiening

Toetsingscommissie:

METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL14872.058.06